

WYMAGANIA EDUKACYJNE – JĘZYK POLSKI

Rok szkolny 2025/2026

Klasa VIII a

Uczący: mgr Joanna Głodzik

1. ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
	<i>Wiedza na podstawowym poziomie (wyuczona, zapamiętana)</i>	<i>Posiadanie podstawowej wiedzy w zakresie danego wymagania edukacyjnego, rozumienia tej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania nieskomplikowanych problemów z nią powiązanych;</i>	<i>Wypełnienie wymagań rozszerzonych oraz umiejętność rozwiązywania problemów o średnio złożonym charakterze</i>	<i>Posiadanie pełnej wiedzy z danych wymagań przedmiotowych, radzenie sobie z problemami złożonymi, typowymi o standardowym charakterze, a z pomocą nauczyciela dokonywanie analiz i syntez uzyskiwanej wiedzy;</i>	<i>Umiejętność samodzielnego analizowania uzyskiwanej wiedzy i umiejętności, stosowanie ich w sytuacjach nietypowych, dokonywanie syntez i formułowanie własnych ocen dotyczących poznawanych kwestii, ukazywanie świeżych, oryginalnych rozwiązań.</i>
		Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
Uczeń spełnia wymagania określone dla klas IV-VII, a ponadto:	wymagania ogólne				
	<ul style="list-style-type: none"> • opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej • większość zadań, nawet bardzo łatwych wykonuje przy pomocy nauczyciela • nie jest aktywny na lekcjach, ale stara się wykonywać polecenia nauczyciela • pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty • podejmuje próby prowadzenia notatek przedmiotowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • w znacznej mierze opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej • samodzielnie wykonuje tylko łatwe zadania, trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela • rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach • prowadzi notatki przedmiotowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej • samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne • bierze czynny udział w lekcji • rzetelnie prowadzi notatki przedmiotowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • w pełni opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej • samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności • zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcjach • bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim • rzetelnie i samodzielnie prowadzi notatki przedmiotowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • znacznie wykracza wiedzą i umiejętnościami poza podstawę programową • samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności • aktywnie uczestniczy w lekcjach • z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim • współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na

					<p>celu sprawną realizację zadań</p> <ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową • notuje w sposób kreatywny, nieszablonowy.
czytanie i odbiór tekstów					
<ul style="list-style-type: none"> • głośno czyta teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy; • odnajduje pojedyncze, proste informacje w tekście, • odpowiada na pytania dotyczące faktów, gdy są jasno podane; • rozpoznaje utwory epickie, liryczne i dramatyczne, posługuje się podstawowymi pojęciami z teorii literatury; • wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: fraszka, pieśń, hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna), • rozumie pojęcie środków poetyckich; • wskazuje podstawowe konteksty wskazanych w PP lektur; • rozpoznaje w różnych tekstach perswazję i manipulację; • podejmuje próby streszczania, formułuje pytania do tekstu; • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach; • stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków; • wyszukuje w tekście literackim środki językowe, stara się je nazwać; • cytuje fragmenty tekstu; • klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy; • rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: reportaż i artykuł); • formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, • czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść. 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta poprawnie, ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje • wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie; • rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: neologizm, symbol, alegorię, ironię), próbuje określić ich funkcję, • nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór; • odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty; • wskazuje elementy symboliczne, • wyszukuje i porządkuje cytaty; • wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; • zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy utworów synkretycznych; • omawia cechy gatunkowe czytanych utworów; • wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; • interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury; • określa cechy gatunków dziennikarskich (reportaż, artykuł); • tworzy różnorodne prezentacje, projekty, • czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę, odnajduje powiązania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej • porównuje utwory • interpretuje głosowo utwory poetyckie • tworzy różnorodne prezentacje, projekty, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych; • chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych. 	

	treść.		<ul style="list-style-type: none"> (reportaż, artykuł), głośno czyta teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację uczestniczy w projektach edukacyjnych; czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę. 	między utworami.	
wypowiedzi pisemne i ustne					
	<ul style="list-style-type: none"> ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem zdań popelnia błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, nie popelnia błędów zakłócających komunikację językową, krótko wypowiada się ustnie na podany temat; z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi; pisze według podanego wzoru z pomocą nauczyciela poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, przemówienie, opowiadanie twórcze, CV, list motywacyjny, ogłoszenie, zaproszenie stosuje akapity; formułuje prostą tezę; przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego 	<ul style="list-style-type: none"> w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół poprawnie buduje zdania, właściwie stosuje poznane słownictwo i zasady ortograficzne stara się stosować normę wzorcową i użytkową dostosowuje styl do formy wypowiedzi, wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa podstawowych środków retorycznych; gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi; pisze poznane formy wypowiedzi formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza; formułuje proste wnioski; 	<ul style="list-style-type: none"> w wypowiedziach ustnych i pisemnych popelnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych samodzielnie poprawia błędy wskazane przez nauczyciela funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę; gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi; wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych; odróżnia przykład od argumentu; 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, funkcjonalnie korzysta ze słowników; tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi; swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów; podaje celne i różnorodne przykłady. 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie doskonali własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi

	<ul style="list-style-type: none"> życia; z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania; 		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie; przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego; podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty. 		
umiejętności gramatyczne					
	<ul style="list-style-type: none"> tworzy zdania złożone, odróżnia mowę niezależną od zależnej; rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe; rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe. 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedzenia złożone; przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną; rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe; wyjaśnia znaczenie homonimów. 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu; rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe; odróżnia treść i zakres wyrazu; używa homonimów; rozpoznaje i nazywa różne style języka. 	<ul style="list-style-type: none"> rozróżnia i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> posiada umiejętności z zakresu nauki o języku wyższe niż przewidywane w programie nauczania klasy.

2. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

- Sprawdziany pisemne;
- Prace klasowe na bazie lektur obowiązkowych (formuła egzaminacyjna: czytanie ze zrozumieniem fragmentu lektury, zadania ze znajomości lektury, krótka i długa wypowiedź pisemna);
- Kartkówki z podanych zagadnień;
- Kartkówki obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji;
- Projekty;
- Odpowiedź ustna.

3. KRYTERIA OCENIANIA BIEŻĄCEGO:

1. Ocenianie bieżące ma na celu ukazanie postępów ucznia i udzielenie mu informacji zwrotnej na temat opanowania przez niego wiedzy i umiejętności. Ocenianie bieżące może mieć formę oceny cyfrowej w skali 1-6 lub informacji zwrotnej.

2. Przygotowanie do lekcji obejmuje:

- Prowadzenie i posiadanie zeszytu przedmiotowego,
- Znajomość lektur,
- Posiadanie obowiązkowych podręczników, ćwiczeń, repetytorium egzaminacyjnego i tekstów lektur;
- Znajomość zakresu tematycznego z 3 ostatnich lekcji.
- Wykonanie wszystkich zadań z poprzedniej lekcji (jeśli uczeń nie zdąży, musi wykonać je poza lekcją – tzw. praca z lekcji).

3. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji w sytuacji awaryjnej, co oznaczane jest jako X w ocenie z zachowania, w kryterium dotyczącym wywiązywania się z obowiązków ucznia.

4. Pozostałe formy nieprzygotowania do lekcji (brak zeszytu, przyborów, itp.) również odnotowuje się w ocenie z zachowania (bm - brak materiałów / zeszytu / lektury).

5. **Informacja zwrotna** – komentarz nauczyciela na temat pracy ucznia – wskaże mu, co zrobił dobrze, nad czym musi jeszcze popracować i w jaki sposób poprawić błędy. Po otrzymaniu IZ uczeń ma obowiązek poprawić pracę wg otrzymanych wskazówek. IZ może być ustna lub pisemna.

6. **Sprawdzian pisemny / praca klasowa** na ocenę są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej, wtedy też uczniowie otrzymują nacobezu, zawierające zakres sprawdzanego materiału. **Podczas sprawdzianów ucznia obowiązuje także materiał z poprzednich działów, a podczas prac klasowych – omówionych dotychczas lektur, zagadnień i form wypowiedzi.**

7. **Kartkówki** z mniejszych partii materiału są zapowiadane maksymalnie tydzień wcześniej, wtedy też uczniowie otrzymują nacobezu, zawierające zakres sprawdzanego materiału.

8. Jeśli uczeń był nieobecny podczas I terminu sprawdzianu / pracy klasowej / kartkówki, a nieobecność wynosiła 2 dni lub więcej, termin zaliczenia ustala się indywidualnie, niezwłocznie po powrocie do szkoły. Jeśli uczeń był nieobecny tylko w dzień sprawdzianu / pracy klasowej / kartkówki, ma obowiązek napisać go podczas kolejnej lekcji, na której jest obecny.

9. W ramach bieżącej kontroli, nauczyciel ma prawo przeprowadzać również **odповідź ustną** oraz **niezapowiedziane kartkówki**, obejmujące zakresem materiał z trzech ostatnich lekcji. Mają one na celu sprawdzenie, czy uczniowie uczą się na bieżąco.

10. Podczas oceniania odpowiedzi ustnej pod uwagę brane są: zrozumienie tematu, zawartość merytoryczna, trafność argumentów na poparcie wyrażanych sądów, posługiwanie się terminologią, sposób prezentacji (samodzielność wypowiedzi, poprawność językowa, płynność, logiczne myślenie).

11. Przy ocenianiu prac pisemnych, które mają na celu sprawdzenie poziomu opanowania materiału stosuje się kryteria procentowe, przeliczone na stopnie, według następującej **skali**:

- 1) niedostateczny (1) 0 - 29 %
- 2) dopuszczający (2) 30 – 49 %
- 3) dostateczny (3) 50 – 69 %
- 4) dobry (4) 70– 84 %
- 5) bardzo dobry (5) 85 – 97 %
- 6) celujący (6) 98 – 100%

12. Formy pisemne oceniane są przez nauczyciela niezwłocznie, najpóźniej w terminie 14 dni od ich napisania, po czym ocena przekazywana jest uczniowi i wpisywana do dziennika elektronicznego.

13. Szczegółowe kryteria sukcesu do poszczególnych aktywności: pisemnych form wypowiedzi, pracy w grupach, projektów, itp. uczniowie otrzymują na bieżąco.

14. Wystawienie minimum dwóch ocen stopniowych stanowi podstawę do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej.

15. Każdorazowa udowodniona próba plagiatu skutkuje oceną niedostateczną, która nie podlega poprawie.

16. Podstawowe założenia oceniania prac pisemnych:

a) Podczas nabywania umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych w różnych formach gatunkowych uczeń otrzymuje do swojej pracy **ocenę kształtującą** - informację zwrotną w formie pisemnego bądź ustnego komentarza, zawierającą mocne i słabe strony pracy oraz wskazówki do poprawy. Uczeń jest zobowiązany w ciągu tygodnia poprawić pracę zgodnie z otrzymanymi wytycznymi.

b) **Ocenianie sumujące** stosuje się po zakończeniu nabywania umiejętności.

c) Prace pisemne w formie wypracowań w klasach 7-8 ocenia się zgodnie z zasadami oceniania prac pisemnych obowiązującymi na egzaminie ósmoklasisty, zawartymi w informatorze egzaminacyjnym sporządzonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_OSMOKLASISTY/Informatory/2024/standard/Informator_E8_polski_2025_P1.pdf

d) W przypadku, gdy praca ucznia jest nieczytelna lub nie zawiera wymaganej minimalnej ilości słów, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

4. ZASADY PONOWNEGO USTALANIA STOPNIA:

1. Uczeń ma prawo do poprawy każdej otrzymanej oceny (poza kartkówkami niezapowiedzianymi) jeden raz, o ile nauczyciel nie wskaże więcej.
2. Ponowne ustalenie oceny musi nastąpić w terminie 2 tygodni od oddania pracy i nie musi być przeprowadzone w takiej samej formie jak pierwotna.
3. Ponowne ustalenie oceny w przypadku oceny niedostatecznej jest obowiązkowe co najmniej raz.
4. W dzienniku elektronicznym odnotowuje się cały proces ponownego ustalania oceny, a pod uwagę brany jest najwyższy stopień.
5. W przypadku nieobecności w szkole uczeń ma obowiązek uzupełnienia braków i nadrobienia zaległości w terminie 7 dni od powrotu do szkoły, a szczegółowe zasady określa nauczyciel.
6. Nienapisaną pracę pisemną (nieobecność ucznia / nieoddanie pracy / niepodjęcie pracy) oznacza się w dzienniku elektronicznym jako U, która oznacza, że uczeń nie przedstawił pracy i ma obowiązek ją uzupełnić w terminie wskazanym przez nauczyciela. Brak uzupełnienia nienapisanej pracy skutkuje trwałym zapisem U, co wpływa na ustalenie oceny klasyfikacyjnej.
7. W przypadku niesamodzielnej pracy pisemnej uczeń otrzymuje ocenę naganną z zachowania w kryterium właściwe zachowanie podczas zajęć edukacyjnych, jak również ma obowiązek ponownego jej napisania.

5. WARUNKI I TRYB OTRZYMANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ:

1. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej.
2. Informację o ocenach przewidywanych przekazuje się pisemnie lub za pomocą dziennika elektronicznego.
3. Roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala się na tydzień przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.
4. Ustalona roczna ocena klasyfikacyjna nie może być niższa niż ocena przewidywana.

5. Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną i wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań.
6. Uczeń powinien zgłosić nauczycielowi chęć uzyskania oceny wyższej w terminie maksymalnie tygodnia od otrzymania oceny przewidywanej.
7. Zakres materiału zostaje opracowany indywidualnie i przekazany uczniowi w ciągu tygodnia od zgłoszenia się ucznia.

6. LEKTURY:

1. Znajomość lektur rozumiana jest jako wiedza i umiejętności z zakresu przeczytanego tekstu.
2. Formy sprawdzania znajomości lektur mogą przybierać różne formy pisemne oraz ustne.
3. W zależności od formy sprawdzenia stosuje się odpowiednie kryteria oceniania.
4. Każdy uczeń musi wykazać się znajomością lektur obowiązkowych, zgodnych z wytycznymi podstawy programowej dla każdego etapu edukacyjnego.
5. Na każdy rok szkolny oprócz lektur obowiązkowych przypadają co najmniej dwie lektury uzupełniające. Zakres ich znajomości będzie sprawdzany tak, jak w przypadku lektur obowiązkowych.
6. Na pierwszej lekcji w roku szkolnym nauczyciel zapoznaje uczniów z listą lektur oraz ich przybliżonym terminem omawiania. Uczniowie powinni rozplanować sobie czytanie lektur, tak by zdążyć z ich przeczytaniem. O dokładnym terminie omawiania lektury uczeń zostaje poinformowany co najmniej 2 tygodnie wcześniej, wtedy też otrzymuje „nacobezu do lektury”, zawierające zagadnienia, które powinien zaznaczyć w tekście lub wykonać z nich notatki.

7. Pozycje książkowe omawiane w całości (* przybliżony termin):

1. Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (październik).
2. Henryk Sienkiewicz, *Latarnik* (listopad*).
3. Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec* (marzec*).
4. Lektura uzupełniająca – do ustalenia (czerwiec).

Lektury omawiane we fragmentach:

1. Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis* (styczeń*).
2. Stefan Żeromski, *Szyfowe prace* (luty*).